

DE POSTRIJDER

DER PROVINCIE LIMBURG

Men schrijft in te **Tongeren** bij M. COLLEE, uitgever en eigenaar van dit blad.
De **Postrijder** verschijnt 's dinsdags, 's donderdags en 's zaterdags.
Alle toezendingen van brieven, geld of aankondigingen moeten franco gedaan worden aan den uitgever, **groot Markt, n° 37-39, te Tongeren.**

Abonnement
Binnen de stad, **7 fr.** per jaar.
Buiten de stad, **8 fr.**
Een blad afzonderlijk **15 centimes.**
De abonnementen zijn vooraf betaalbaar.
Aankondigingen **125 centimes** per drukregel.
Reclamen, voorzinnen en andere artikels vooraan of midden in het blad: **1 fr.** den drukregel.

TONGEREN, DEN 7 SEPTEMBER

De Londense correspondent van het blad l'Union, van Parijs, meldt aan dat blad het volgende verheugend nieuws over den toestand van den katoenen goddienst in Engeland:
De roomsch-katholieke godsdienst doet voortdurend grooten vooruitgang in Engeland. Eenige dagen geleden meldde ik u dat de eerste bisschop van het nieuw katholiek bisdom van Portsmouth de wijding heeft ontvangen; vandaag ben ik zoo gelukkig u te laten weten dat de opening der hoofdkerk van het nieuwe bisdom verleden week heeft plaats gehad. **Hanne Hoogw.**, de bisschoppen van Soutwark, Newport en Portsmouth, omringd van eene talrijke geestelijkheid, hebben deze grootsche plechtigheid voorgezeten. Eene groote menigte personen, behorende tot de voornaamste families van het graafschap, en zelfs een zeker getal protestanten, onder andere de prinses van Saxe-Weimar, echtgenoot van den generaal-commandant van het district, waren aanwezig. De hoofdtek dezer plechtigheid was echter dat, bij de processie, de troonhemel gedragen werd door vier katholieke officieren, in uniform, waaraan twee tot het landleger en twee tot het zeewezenen behooren.

Zoo zien wij weeral dat de katholieken in het protestantsche Engeland meer vrijheid hebben, voor het nite hunner godsdienstige overtuiging, dan in het katholieke België.

Moesten belgische officieren dezelfde vrijheid nemen, dan zou de gansche liberale drukpers van den minister van oorlog gewis hunne onmiddellijke afstelling eischen.

Kerkelijk nieuws

Z. H. Leo XIII heeft bij de viering van zijn patroonfeest onder de armen van Rome 15000 fr. doen uitdelen: voorts schonk hij 4000 fr. voor het katholiek onderwijs der behoeftige klassen, waarmede de geestelijkheid zich met iever gelast, 2000 fr. aan de instelling *Vigna Pia*, en 1000 fr. aan het gasthuis der *M. Margaretha*, een toevluchtsoord van kinderen die door hunne ouders verlaten zijn.

Stads- & provincie nieuws

Men schrijft uit Maaseyck, 2 september:
Een ongelukkig voorval heeft verleden maandag te Neeroeteren plaats gehad. De genaamde Jan Gysen, jager, had dien dag eenige pakjes poeier op een papier ingeschud, en buiten zijn huis in de zon te droogen gelegd. Eenigen tijd daarna had hij in zijne woning zijne pijp aangestoken en keerde alzoo terug naar het poeier om hetzelve om te roeren. Dit deed hij met de rechter hand terwijl hij in de linker de brandende pijp hield, toen op eens de geheele voorraad poeier ontplofte. De slag was verschrikkelijk: de geborene kwamen in allerlei toestanden. Het aangezicht van Gysen was gansch onkennelijk en zijne kleederen waren geheel in vuur. Hoe het verder met zijn toestand is, is ons onbekend.

Door koninklijk besluit van 25 augustus 1882. worden er aan verschillende gemeenten onzer provincie, op het budget van het departement van justitie, subsidies verleend, te zamen de som van 2,940 fr. 75 c. bedragende, om gedurende den eersten semester 1882 het kostgeld te voldedigen van doofstommen en blinden geplaatst in het instituut van Maaseyck.

De doctor **Mooren** van Dusseldorf zal te Luik zijn in het *Hôtel de l'Europe* den 8 en 9 september.

Op den markt van Tongeren van heeden donderdag waren te koop gesteld 296 koeien, 16 kalveren, 28 schapen, 85 vette varkens en 952 magere varkens.

L'indicateur des chemins de fer pour le mois de **septembre** est en vente chez M. COLLEE, libraire, Grand'Place à Tongres. Prix 25 centimes.
Abonnement du 1er septembre à fin décembre fr. 1.00. Envoi franco.

BINNENLAND

Groote manoeuvres. — Luik, maandag, 6 ure s'avonds. De eerste dagen der groote manoeuvres zijn voorbij. Morgens, reeds heel vroeg kwam het leger van generaal Libert, langs de linkerover der Maas, van Luik te Engis aan. De voorwacht van het eerste lanciersregiment de brug over. Een batterij van de artillerie bezette eene weide op den rechterover der Maas, de bewegingen van den vijand waar te nemen.
De voorwacht van het leger **Libert**, bezette het plein van Ehein.
Op dit oogenblik begon een ernstig gevecht. Het 1° jagers, van het leger **Lugers** werd handgemeen op de bergvlakte *Fraineux*. De valerie **Libert** onderging een gedeeltelijke nederlaag: een geheel eskadron werd voor geheel den dag gema-

gevecht gezet en de andere eskadrons waren verplicht achteruit te trekken.
Vervolgens heeft de aanval plaats gehad van de artillerie van het leger, die aanhoudend vuur gaf.

De brigade **Depretter** vormde zich in tirailleurs en er begon een gevecht van de infanterie. Het dorp *St-Severin*, dat generaal **Lugers** beproefde in te nemen, was bezet door het 1° linieregiment, dat de aanvallers achteruit dreef.

Het overige van de voorwacht **Libert**, rukte altijd vooruit en leverde op twee kanten van den vijand een ernstig gevecht.
Generaal **Lugers** was niet gewaarschuwd geweest dat het garnizoen van Luik zich bij het leger van zijnen tegenstrever zou hebben komen voegen. Deze nieuwe schikkingen hadden hem genoorzaakt eindelijk zijne plannen te veranderen. In tegenwoordigheid van de groote overmacht van zijnen tegenstrever is hij moeten eindigen met achteruit te trekken.

Generaal **Bouche**, bestuurder der manoeuvres, was, zoo men zegt, zeer tevreden over de krijgsbewegingen. De minister van oorlog met zijnen staf, en de vreemde gestachteerden woonden de manoeuvres bij, die eenparig de krachtbaarheid hebben moeten herkennen door generaal **Lugers** aan den dag gelegd, om generaal **Libert** achteruit te drijven, ondanks de tegenwoordigheid van het garnizoen van Luik.

Het leger **Libert** is thans in de omstreken van *St-Severin* ingekwartierd. Het leger **Lugers** bevindt zich nabij *Nandrin*. Een gevecht is onvermijdelijk. Het zal ongetwijfeld plaats hebben langs den kant van *Villers-le-Temple*.

Het garnizoen van Luik is na het gevecht terug naar de stad gekeerd. Waarschijnlijk zal het niet meer op het terrein terug verschijnen.

In den loop van den dag heeft er een ongeval, bijna een ongeluk plaats gehad. Generaal **Baudoux**, bevelhebber der infanterie, is met zijn paard in eenen pit gevallen; zijn voet was met de spoor in den zadel blijven hangen; met de grootste moeite kon de generaal losgeraken en het scheelde niet veel of hij werd gedood. Alles is gelukkig goed geredigd, zonder de minste wonde is hij terug in den zadel geklommen.

— Men schrijft uit Brugge:

Een zeldzaam ongeval heeft vrijdag, ten half drie namiddag, plaats gehad aan den inkom der haven van Oostende. Eene groote stoomboot, geladen met hout en komende van Dantzig, is ten gevolge van eene verkeerde oelening met geweld op het staketsel geloopt, op het oogmerk dat er vele nieuwsgierigen op waren. De schok was zoo geweldig dat meer dan twintig meters van het staketsel werden afgerukt. Balken met zwaar ijzere beslag, werden afgerukt en gebroken. Op heel de uitgestrektheid der bres is geene plank van den vloer overgebleven. Niettegenstaande de stoomboot met zwaar plaatijzer overdekt is, lekzaam zij een overgroot gat aan den voorsteven.

De nieuwsgierigen, die op het staketsel stonden waren zeer verschrikt, doch er zijn geene ongelukken te betreuren. Allen werden met roeihoften afgehaald en op het strand gebracht. De schade aan het staketsel veroorzaakt, wordt op 10,000 fr. geschat. De stoomboot is in de haven gebracht om hersteld te worden.

— **Middel tegen de tandpijn.** — Invloed van het zout ter herstelling van kies- en tandpijn. — Onder de vele min of meer doeltreffende middelen die nu en dan tegen deze maar al te lastige kwaal worden opgegeven, zal men geen ander meer doeltreffend bevinden, dan het gebruik van gewoon fijn keukenzout. Evenwel kan het slechts dan met vrucht worden aangewend, wanneer de pijn door aangestokene of holle tanden ontstaat, terwijl men het middel daartegen geheel en al ondoeltreffend zou bevinden wanneer de kwaal eene andere oorzaak heeft; alsdan neme men eene genoegzame hoeveelheid fijn keukenzout in den mond, houde het zoolang daarin tot dat de aangedane plaats daarvan goed is doorgetrokken, en werpe het alsdan weder uit den mond. Wel is waar, zal de pijn zich daardoor gedurende eenige minuten nog smartelijker doen gevoelen, doch daarna dan ook voor altijd geweken zijn.

— Als de vrouwen weenen en zwijgen, dan is dit het water van een meer. Dit is diep en heeft zijnen oorsprong in het hart.

Als de vrouwen weenen en al weenende schreeuwen, moet men er geen aandacht op geven.
Vrouwentranen met veel gesprek en reukwater, zijn noch ware tranen, noch waar reukwater.

BUITENLAND

Nederland.
Zoo als men weet, heeft Nederland ook zijne zoogezegde onzijdige scholen; maar ook daar de oorlog gevoerd tegen het onchristelijk onderwijs, zoowel door de weldenkende protestanten, als door de katholieken. Het volgende bericht zegt meer dan iets anders hoe hevig de strijd bij onze noorderburen gevoerd wordt: « Prinses **Marianne** heeft eene gift van 5000 gulden geschonken aan de commissie voor den bouw eener vierde christelijke school. »

Duitschland.

In de **Hasenhaide** bij **Berlijn** heeft weer eene schildwacht eenen burger gedood. Het slachtoffer was ditmaal een werkmán. Het verhaal van de arbeiders, die bij de moord tegenwoordig waren, luidt ongeveer aldus: « Bij het schietterrein in **Hasenhaide** zaten wij vreedzaam te eten, toen plotseling nabij de laatste sloop, waar wij zaten, een soldaat op ons toekam en zijn geweer aanlegde. Wij dachten eerst aan eene grap en riepen hem dit toe. De soldaat antwoordde: « Gij weet er nog goed wat gij doet — en schoot tegelijker tijd zijn geweer af. De arbeider **Becker** werd in de borst getroffen en viel dood neder. Kort te voren had zijne vrouw hem het eten gebracht en was met hare drie kinderen naar huis gegaan. De overledene was ongeveer dertig jaar. »

Dit is de verklaring van de arbeiders. Desoldaat die het ongelukkig schot loste, werd onmiddellijk ontwapend en naar de militaire gevangenis gebracht. Het onderzoek is begonnen en op de verklaringen van de arbeiders zal wel iets af te dingen zijn, want het is toch bijna niet mogelijk, dat de soldaat zonder eenige reden het schot loste of hij moest plotseling zinloos geworden zijn. Van de negen kardoen, die de soldaat had gehad, werd er nog slechts eene teruggevonden. Hij moet, toen de arbeiders hem met weerwaak voor het bovenstaende willen aanvallen, nog verscheidene schoten hebben gelost, die nochtans geen van allen geraakten.

EEN VERRASSEND BEGIN.

Toen in 1821 koning **Frederik I** van Württemberg de stad **Reutlingen** bezocht, was hem natuurlijk een schitterende ontvangst bereid, met erepoorten, aanspraken enz. Eindelijk hief de schooljeugd de feestcantate aan, die begon met den regel:

« Ja, hangt hem op aan onze poorten — ! »
De verbazing van den koning en de schrik van zijn gevolg gingen echter in vroolijkheid over, toen de volgende regel van het koepel opbeledende wies met dat treurig lot bedreigd werd. Die regel luidde namelijk:
« Den erekroon voor **Frederiks** hoofd ! »
De puijkooft der stad had dit stichtelijk feestlied voor deze gelegenheid vervaardigd !

Oostenrijk.

ONTZETTENDE ONDEKKEKING.
De Oostenrijksche bladen melden dat er eerbarg **Grosse-Becks-kerek**, Oostenrijk zal geroepen worden, waarbij de beschuldigen ongeveer 100 in getal zullen zijn. Het betreft een aantal vergiftigingen, die op aanstoken van eene gifmengster en hare handlangsters gepleegd werden.

Deze vrouw **Thekla Popor** genaamd en die te **Melence** woonde, had uit verschillende stoffen een vergift samengesteld dat herhaaldelijk gebruikt, langzaam en zeker doodde.
Zij zond hare handlangsters door de streken rond, om te zoeken naar oneenig huisgezinmen. Ontdekten zij er, zij drongen er in, trachtten langzaam de vrouw over te halen om haar man uit den weg te ruimen, en verkochten haar eindelijk het vergift, dat in al de gevallen den dood van den ongelukkigen echtgenoot veroorzaakte.

Vijf-en-dertig vrouwen zijn reeds van moord op hare mannen overtuigd, en nog dertig anderen worden met rede van dergelijke misdad verdacht. De gifmengster werd door haar eigen dochter bij het gerecht aangeklaagd.

De korrespondent van den londener **Standard** te Kopenhagen schrijft aan dit dagblad, dat de gouverneur van **IJsland** in de hoofdstad van **Denemark** is aangekomen om hulp te vragen voor de ongelukkige bevolking van **IJsland**, die met den verschrikkelijksten hongersnood bedreigd wordt. Hij denkt dat het deficit van den oogst op een miljoen kronen kan geschat worden. Het gouvernement van **Denemark** heeft aanstands onderstand doen zenden, maar dit is niet voldoende. Een oproep werd gedaan aan de mildadigheid der Engelschen, die inschrijvingen geopend hebben.

Italië.

Men schrijft uit **Savona** aan het dagblad **Italia**:
Een verschrikkelijk drama heeft in den nacht van den 18 dezer in het gehucht **Fasciola**, te **Ballestrino**, plaats gehad. Een landbouwer uit **Teirano** en vijf zijner zonen, waarvan de oudste slechts zijn veertiende jaar bereikt had, na gansch den dag op het veld gewerkt te hebben, waren 's avonds in een hoedschuur gaan slapen.

De vader had de lamp aan de deur gehangen en dan waren allen ingesluimerd.

Rond 11 uren werd de vader wakker en bemerkte tot zijn grooten schrik dat hij door vlammen omringd was. Zijn eerste gedachte was voor zijne kinderen; hij valte er twee en trachtte te vluchten maar aan de deur haperde zijn voet in een voorwerp en hij verloor een kostelijken tijd, om er zich van te ontmaken. Alles brandde rond hem; hij zelfs gelukte er slechts in drie zijner kinderen buiten de schuur te brengen, na ijselijke brandwonden bekomen te hebben.
Toen hij, niettegenstaande zijne wonden terug-

keerde om de twee overblijvenden te verlossen, waren zij reeds tot asch verbrand. Gedurende dit ijslijk drama kwamen enige bureu toegesneld, maar te laat, de vijf kinderen waren reeds dood, en de vader bezweek eenigen tijd later.
Men veronderstelt dat een sprankel van de vlam der lamp het vuur aan de hoedschuurzal gestoken hebben.

Egypte.

Drie luchtballen voor militaire doeleinden, de *Talisman*, *Saracen* en *Crusada* werden met toehoorren van **Woolwich** naar **Egypte** gezonden ten dienste van de engelsche troepen aldaar. Voorts worden nog verscheidene krijgsbehoefden ingescheept, onder andere 500 vuurraketten, op welke toezending **Wolsey**, **Seymour** sterk aandrongen, daar zij het beste middel zijn om de paarden der **Egyptenaren** en **Bedowijnen** spoedig onhandelbaar te maken.

De som, door de engelsche admiraliteit wegens de doorvaart van schepen door het **Suez**-kanaal aan de kanaalmaatschappij verschuldigd, bedroeg voor eenige dagen reeds twee miljoen frank.

Politiek overzicht

Zehier welke bondige doch juiste schets de *Times* mededeelt over den toestand in **Egypte**:

« Het is klaar dat generaal **Wolsey** nog niet voornemens is vooruit te rukken. Grooten last veroorzaken inmiddels de **Bedowijnen**, die evenals plunderaars op de flanken van Europeesche legers moorden en plunderen, terwijl zij tevens als lichte ruitery op verkenning uitgaan, afzonderlijk soldaten doodden en voorraad-wagens rooven, die breken.

« De vijand versterkt zich te **Tel-el-Kebir**. De aarden waalen — een hooge en drie lagere — maken eenen rechten hoek met het zoetwaterkanaal en den spoorweg, en breeiden zich, met zwaar **Krupp**-geschut beplant, wel acht Engelse mijlen in breedte uit. De spoorweg loopt juist door het center van **Arabi's** stelling, die over veel spoorwegmaterieel en bovendien over vier à vijf-duizend kemels beschikt.

« Te **Alexandrie** is men ongerust, sinds generaal **Hamel** naar **Ismaïla** trok om generaal **Wolsey** te versterken. Het verzoek van generaal **Wolsey** zendt de Engelse regering de depots der regiment, van **Cyprus** naar **Alexandrie**. Aldaar is een spijzen gevangen genomen, en eene samenweering schot van den **Levant** — om eenen Egyptische **Bartolomeusnacht** onder de **Kristenen** te houden. Het gerucht loopt te **Alexandrie** en te **Port Said**, dat **Bedowijnen** en andere **Arabieren** van **Tripoli** vertrokken zijn, om **Arabi's** leger te versterken.

« Op het **Suez**-kanaal is alles rustig. Stoompijnsen der vloot handhaven der orde. Indische troepen bezetten de voornaamste punten. »

De engelsche artillerie heeft eergister een kanon vuur geopend tegen de verschanzungen der **Egyptenaren** te **Kalrdowar**. Er is antwoord op ontvangen, doch zonder ander uitwerkfel, dan dat enige mannen gekwetst werden. De beschieting is niet voortgezet.

Lord Dufferin, de Engelse gezant te **konstantinopel**, heeft de gisteren aan den **Sultan** mede, dat hij last ontvangen had het ontschepen van 2000 tot 5000 man **Turksche** troepen **Port-Said** toe te staan.

De bevoorrading van het **Engelsch** leger gaat met groote moeilijkheden gepaard. Uit **St-Petersburg** seint men aan de **Daily News**:
« Engelse agenten zijn te **Odessa** aangekomen, om 28,000 schapen en rundvee ten behoeve van het Engelse expedietiekorps in **Egypte** te koop. Van het vee, dat verleden week van **Odessa** naar **Port Said** werd overgevoerd, stierven 220 onder weg, ten gevolge van de groote hitte.

In sommige kringen der hoofdstad van **Rusland** wordt verwacht, dat de kroning van den **Czaar** eene aanleiding zal zijn tot het invoeren van hervormingen, maar of daartoe ook eene ontslaving der **Israëlieten** zal behoreen, wordt van meer dan eene zijde in twiëf getrokken.

Men maakte dit op uit eene redevoering, welke generaal **Drenten** onlangs bij een bezoek te **Balta** tot de vertegenwoordigers der **Joodsche** gemeente hield en van zeer weinig welwillendheid jegens de **Israëlieten** getuigt; men acht het onwaarschijnlijk dat een zoo hoog geplaatst persoon zulk eene afkeurende taal zou gehouden hebben, indien dit in stijf ware met de bedoelingen van den tegenwoordigen minister van binnenlandsche zaken. Hij verweet de **Israëlieten** dat zij zelven schuld hadden aan de vervolgingen, waaraan zij hebben blootgestaan.

LAATSTE TIJDINGEN.

De **Gaulois**, van **Parijs** ontvangt een telegram uit **St-Petersburg**, melding makende van eenen nieuwen moordanslag door de nihilisten op den **Czaar** gepleegd en waaraan hij gelukkig ontsnapt is. De grond zou onder den spoorweg naar **Peterhof** weggeruimd zijn geweest en een deel van den keizerlijken trein in de diepte gestort zijn.